

РЕЗОЛЮЦІЯ

Міжнародної науково-практичної конференції «Ґрунтозахисні технології як фактор родючості ґрунтів і високих урожаїв», присвяченої 100-річчю від дня народження професора М.К.Шикули.

20-21 лютого 2025 року в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (НУБіП) відбулася міжнародна науково-практична конференція «Ґрунтозахисні технології як фактор родючості ґрунтів і високих урожаїв». Організаторами заходу виступили агробіологічний факультет і кафедра ґрунтознавства та охорони ґрунтів імені професора М.К. Шикули НУБіП України.

Проблема відновлення родючості ґрунтів була актуальною на всіх етапах розвитку землеробської культури і особливо загострилася в період інтенсифікації землеробства. Використання важких машин і знарядь, інтенсивний багаторазовий обробіток ґрунту, застосування лише мінеральних добрив і гербіцидів прискорили мінералізацію органічної речовини та сприяли посиленню деградаційних процесів у ґрунтовому покриві.

У сучасному землеробстві, за умов широкого впровадження інтенсивних короткоротаційних сівозмін, обмеженого використання органічних добрив і внесення переважно азотних добрив, мікроелементів та стимуляторів росту, проблема відтворення родючості ґрунтів лише загострюється. Основними напрямками відновлення родючості ґрунтів та зниження на них механічного та хімічного навантаження є:

- забезпечення дотримання агрономічного закону повернення елементів живлення, використаних на формування врожаю;

- мінімізація обробітку ґрунту;
- біологізація та меліорація землеробства.

Поєднання цих трьох напрямів здійснюється через застосування ґрунтозахисних ресурсощадних технологій вирощування культур, які базуються на поверхневих обробітках, використанні соломи, сидератів та побічної продукції як органічних добрив, внесенні оптимальних норм мінеральних добрив і здійсненні меліоративних заходів.

Розробка і впровадження методів сталого управління ґрунтовими ресурсами є надзвичайно важливими для продовольчої та екологічної безпеки України. Наша країна долучилася до Конвенції ООН із боротьби з опустелюванням, у межах якої взяла на себе добровільні національні зобов'язання до 2030 року збільшити вміст органічного карбону в ґрунтах приблизно на 0,1%. Збільшення секвестрації вуглецю ґрунтами, окрім зменшення викидів парникових газів та покращення екологічного середовища, покращує властивості ґрунту, сприяє збереженню і відновленню ґрунтової біоти, підвищує стійкість орних земель до деградації під впливом антропогенних факторів.

Учасники конференції погодили основні науково-практичні заходи для вирішення проблеми збереження і відновлення родючості ґрунтів як основи сталого агровиробництва та підвищення продуктивності сільськогосподарських культур, а також резюмували наступне:

- узагальнити зарубіжний науково-практичний досвід з охорони і відновлення родючості ґрунтів;
- дослідити наукові засади і механізми збереження та секвестрації органічного вуглецю в ґрунтах;

- розробити і впроваджувати технології карбонового землеробства у сучасних сівозмінах різних ґрунтово-кліматичних зон України;
- вивчати вплив військових дій на ґрунтовий покрив України та розробити заходи з відновлення родючості порушених і мілітарно забруднених ґрунтів.